

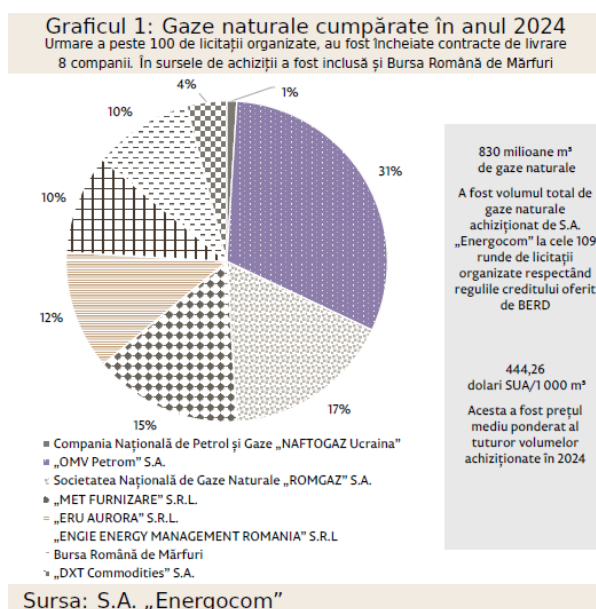
Caseta 2

Reorientarea pieței energetice din Republica Moldova

În contextul crizei energetice de la finele anului 2021, Republica Moldova a început să își diversifice sursele de aprovizionare cu gaze, renunțând în totalitate la importurile din Federația Rusă din luna mai 2023, iar din 1 ianuarie 2025 Centrala termoelectrică de la Cuciurgan (MGRES) a încetat să furnizeze energie electrică către malul drept al Nistrului. Schimbările respective au fost însoțite de consolidarea progreselor legislative din domeniul energetic, implementarea diverselor proiecte din domeniul vizat, facilitarea accesului la piața concurențială, și nu în ultimul rând, de inițiative orientate spre creșterea ponderii energiei regenerabile în mixtul surselor energetice, reprezentând astfel un punct de cotitură istoric în independența energetică a Republicii Moldova.

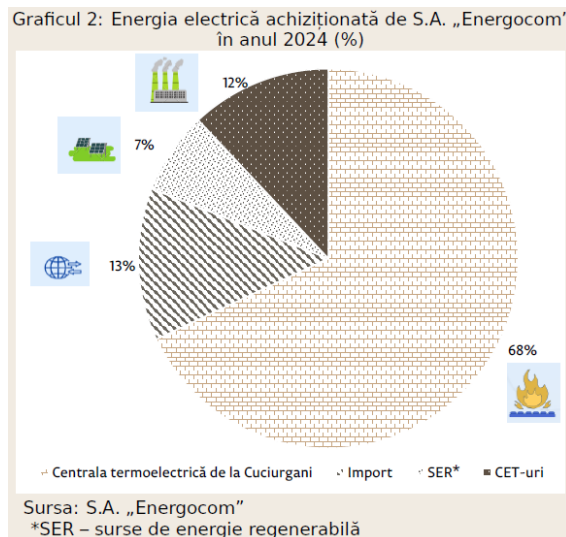
Designul actual al pieței energetice

Până în anul 2020 S.A.P. „Gazprom” furniza integral necesarul de gaze naturale, însă, începând din acel moment, contextul geopolitic și energetic a determinat o schimbare radicală a situației. Potrivit ultimelor date oficiale publicate de S.A. „Energocom”, în perioada aprilie-decembrie 2024, compania a cumpărat peste 8,8 milioane MWh de gaze naturale (echivalentul a 830 milioane metri cubi) cu prețul mediu ponderat de 40,09 EUR/MWh (sau circa 444,26 USD/1 000 metri cubi) dintr-o varietate de surse, reducând astfel dependența de un singur furnizor (Graficul 1).

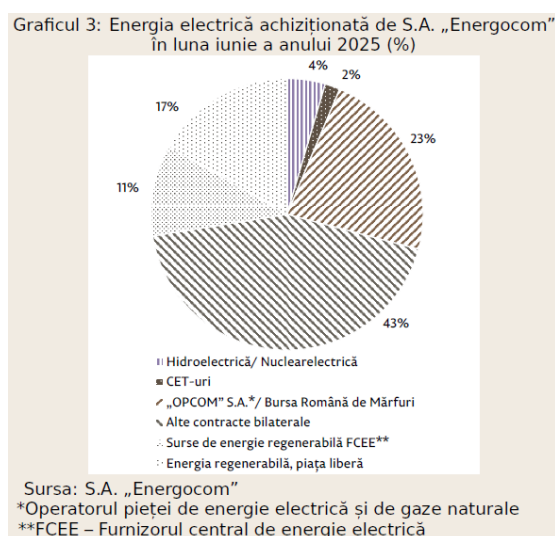

În ultimul comunicat, compania S.A. „Energocom” informează că, pentru perioada 1 octombrie 2025 – 30 septembrie 2026, au fost deja contractate aproximativ 90,9 la sută din volumul prognozat al consumului de gaze naturale cu livrare fermă, ceea ce constituie 7 448 218 MWh, echivalentul a 700 milioane metri cubi. Achizițiile au fost realizate, în cea mai mare parte, la preț indexat, utilizând cotațiile TTF front month (TTFFM) publicate de Agenția Internațională de Referință Argus, coroborate cu

cotațiile BRM (Bursa Română de Mărfuri). În baza ofertelor obținute la licitațiile desfășurate și a cotațiilor TTFFM disponibile la 15 septembrie 2025, prețul mediu de achiziție pentru anul gazier 2025-2026 este prognozat la circa 38,5 EUR/MWh (circa 410 EUR/1 000 metri cubi), sumă ce include costul de transport până la punctul virtual de tranzacționare (VTP) Moldova^a.

Până la reconfigurarea surselor de proveniență a gazelor naturale, o situație similară de dependență față de un singur furnizor a fost valabilă și pentru piața energiei electrice (Graficul 2). Astfel, ponderea majoră a necesităților de energie electrică a fost acoperită de MGRES, circa 68,0 la sută, însă din 1 ianuarie 2025 MGRES a încetat livrările de energie electrică către malul drept al Nistrului, în condițiile în care contractul de achiziție nu a fost prelungit. Totuși, Republica Moldova a reușit să asigure continuitatea alimentării prin surse alternative, evitând întreruperi majore. Pentru luna iunie 2025, achizițiile de energie electrică după surse de proveniență sunt prezentate în graficul 3.

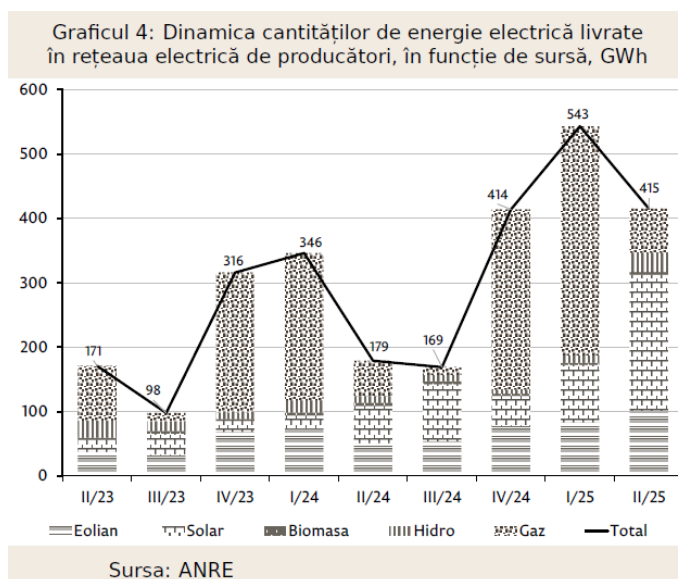

^a S.A. „Energocom”. *Energocom: prețul mediu prognozat de achiziție a gazelor pentru anul gazier 2025-2026* Chișinău, 16.09.2025, Disponibil: <https://energocom.md/energocom-pretul-mediu-prognozat-de-achizitie-a-gazelor-pentru-anul-gazier-2025-2026/>

Suspendarea livrărilor de energie electrică de către MGRES a avut un impact semnificativ asupra creșterii importurilor în balanța comercială a țării, în special, în categoria „produse minerale” (vezi *Graficul 3.20 din Raportul asupra inflației*). Astfel, începând cu anul 2025, energia electrică furnizată anterior de MGRES și considerată parte a producției interne a fost înlocuită cu energie importată, fapt ce a fost reflectat în balanța de plăți ca import de energie. Această schimbare a contribuit substanțial la creșterea importurilor din segmentul produselor minerale.

Totodată, anunțul privind liberalizarea completă a pieței de energie din România, începând cu 1 iulie 2025, a amplificat incertitudinea legată de prețurile viitoare și de condițiile potențiale de achiziție a energiei electrice pentru Republica Moldova. Însă, pentru Republica Moldova aceasta înseamnă sfârșitul livrărilor de energie la preț plafonat, care până acum beneficia de electricitate la un tarif preferențial de 400 RON/MWh. Referitor la acest subiect, unii experți consideră că „Există posibilitatea ca deviațiile pozitive să acopere potențialele creșteri de preț de pe parcursul verii. Noi cumpărăm din România 100-150 de MW, o creștere de 50 de RON va fi semnificativă. Toate deviațiile în prețul de achiziție o să le utilizăm la vară”.

Totodată, este de menționat că, în ultima perioadă, Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în dezvoltarea sectorului energiei verzi. Conform ultimelor informații prezentate de ANRE, energia electrică produsă local din surse regenerabile în trimestrul II 2025 a constituit circa 346,7 milioane kWh, ceea ce reprezintă peste 36,0 la sută din totalul de energie electrică livrată consumatorilor finali. Pe tipuri de surse, domină energia solară cu o pondere de circa 61,0 la sută din totalul de energie electrică produsă din surse regenerabile, având o cantitate de 211 milioane kWh, urmată de energia eoliană, cu o ponderea de 29,0 la sută din total și, respectiv, o cantitate de 101,5 milioane kWh, energia hidroelectrică reprezintă circa 9,0 la sută cu o cantitate de 29,9 milioane kWh, iar biomasa deține o pondere de circa 1,0 la sută din totalul de energie regenerabilă cu o cantitate de 4,3 milioane kWh.

Un moment de referință a fost înregistrat la data de 23 august 2025, când pentru prima dată consumul de energie electrică al Republicii Moldova a fost acoperit aproape integral din surse regenerabile locale, cu doar 0,5 MW importați. Aproape jumătate dintre aceste capacități regenerabile au fost dezvoltate prin mecanismele de sprijin reglementate de stat, demonstrând eficiența politicilor publice în stimularea investițiilor verzi și transformarea durabilă a sectorului energetic național^b.

^b MINISTERUL ENERGIEI AL REPUBLICII MOLDOVA. *ANRE a stabilit tarifele fixe și prețul plafon pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile*. Chișinău, 07.10.2025. Disponibil: <https://energie.gov.md/ro/content/anre-stabilit-tarifele-fixe-si-pretul-plafon-pentru-producerea-energiei-electrice-din-surse>